

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Oboer/2/2023
Identifikačné číslo spisu: 6120257091
Dátum vydania rozhodnutia: 22.03.2023
Meno a priezvisko: JUDr. Ivana Nemčeková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2023:6120257091.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ivany Nemčekovej a členiek senátu JUDr. Andrey Moravčíkovej, PhD. a JUDr. Lenky Praženkovej, v exekučnej veci oprávneného: Bytové družstvo Prešov, so sídlom Bajkalská 30, Prešov, IČO: 00 173 665, právne zastúpeného JUDr. Danielom Boľanovským, advokátom, so sídlom Bajkalská 30, Prešov, IČO: 42 239 265, proti povinnému: Ing. P. nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom S., korešpondenčná adresa G. o vymoženie pohľadávky 68,44 eur s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 7Ek/535/2020, o dovolaniach povinného proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 13CoEk/3/2022-194 zo dňa 29. júna 2022 a proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 13CoEk/4/2022-198 zo dňa 31. mája 2022, takto

rozhodol:

I. Konanie o dovolaní povinného sp. zn. 5Oboer/1/2023 a konanie o dovolaní povinného sp. zn. 5Oboer/2/2023 s p á j a na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. 5Oboer/1/2023.

II. Dovolanie povinného proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 13CoEk/3/2022-194 zo dňa 29. júna 2022 o d m i e t a .

III. Dovolanie povinného proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 13CoEk/4/2022-198 zo dňa 31. mája 2022 o d m i e t a .

IV. Oprávnenému nárok na náhradu trov dovolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej len „odvolací súd“) uznesením č. k. 13CoEk/3/2022-194 zo dňa 29. júna 2022 odmietol odvolanie povinného proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica (ďalej len „súd prvej inštancie“) sp. zn. 7Ek/535/2020 zo dňa 19. októbra 2020, ktorým zamietol návrh povinného na zastavenie exekúcie a nepriznal

oprávnenému nárok na náhradu trov konania v exekučnom konaní v súvislosti s návrhom povinného na zastavenie exekúcie. Odvolací súd svoje rozhodnutie o odmietnutí odvolania odôvodnil tým, že proti odvolaním napadnutému uzneseniu nie je odvolanie prípustné.

Zároveň konštatoval, že súd prvej inštancie účastníkov konania správne poučil, že proti predmetnému rozhodnutiu je prípustná výlučne sťažnosť, nakoľko odvolanie voči rozhodnutiu vydanému vyšším súdnym úradníkom prípustné nie je.

2. Odvolací súd uznesením č. k. 13CoEk/4/2022-198 zo dňa 31. mája 2022 odmietol odvolanie povinného proti uzneseniu súdu prvej inštancie sp. zn. 7Ek/535/2020

zo dňa 29. apríla 2021, ktorým rozhodol o sťažnosti oprávneného proti výroku II. uznesenia súdu prvej inštancie sp. zn. 7Ek/535/2020 zo dňa 19. októbra 2020. Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu je zrejmé, že v zmysle § 202 ods. 3 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov (ďalej len „EP“ alebo „Exekučný poriadok“), je proti uzneseniu vydanému v exekučnom konaní odvolanie prípustné, len ak to ustanovuje tento zákon. Odvolací súd uviedol,

že Exekučný poriadok a ani iný zákon neupravuje prípustnosť odvolania proti uzneseniu vydanému v konaní o sťažnosti podanej proti rozhodnutiu vyššieho súdneho úradníka. V dôsledku toho odvolanie povinného odmietol.

3. Proti vyššie uvedeným uzneseniam odvolacieho súdu podal povinný

(ďalej aj „dovolateľ“) samostatné dovolania, v ktorých navrhol, aby dovolací súd uznesenia odvolacieho súdu zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

Prípustnosť dovolania povinný odôvodnil poukazom na § 420 písm. f), § 421 ods. 1

písm. a) zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov

(ďalej len „CSP“). Ako dovolacie dôvody uvádza, že v konaní došlo k porušeniu princípov právneho štátu a k nerešpektovaniu zákonov zo strany súdu. Dovolateľ tvrdí, že súdy nižších inštancií rozhodovali svojvoľne, nevysporiadali sa s dovolateľom predloženými dôkazmi a rozhodovali v rozpore s ustálenou judikatúrou.

4. Dovolaniami povinného proti vyššie uvedeným samostatným rozhodnutiam odvolacieho súdu, boli začaté samostatné dovolacie konania, v príslušnom súdnom registri Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej tiež „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) zapísané pod jednotlivé spisové značky 5Oboer/1/2023 a 5Oboer/2/2023.

5. Podľa § 166 ods. 1 CSP, v záujme hospodárnosti konania súd spojí na spoločné konanie také konania, ktoré sa pred ním začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých strán.

6. S prihliadnutím na obsah dovolaní a napadnutých rozhodnutí odvolacieho súdu

vo vyššie uvedených samostatných dovolacích konaniach, najvyšší súd konštatoval,

že ide o skutkovo a právne totožné dovolania povinného, týkajú sa rozhodnutí toho istého krajského súdu a okresného súdu a ním vedeného konania pod sp. zn. 7Ek/535/2020, preto najvyšší súd v záujme hospodárnosti konania podľa § 166 ods. 1 veta prvá CSP rozhodol,

že dovolacie konania vedené pod sp. zn. 5Oboer/1/2023 a 5Oboer/2/2023, tak ako je uvedené v I. výroku tohto uznesenia, spája na spoločné konanie, ďalej vedené pod sp. zn. 5Oboer/1/2023.

7. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie podal včas povinný, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP) preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie povinného je potrebné odmietnuť, pretože smeruje proti rozhodnutiam, proti ktorým nie je dovolanie prípustné (§ 447 písm. c/ CSP).

Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 CSP) dovolací súd uvádza nasledovné.

8. Podľa § 200 veta prvá Exekučného poriadku, na exekučné konanie sa použijú ustanovenia Civilného

sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

9. Podľa § 202 ods. 4 Exekučného poriadku, v znení účinnom od 1. apríla 2017, dovolanie ani dovolanie generálneho prokurátora proti uzneseniu vydanému v exekučnom konaní nie je prípustné.

10. Podľa prechodného ustanovenia § 243h ods. 1 prvej vety Exekučného poriadku k úpravám účinným od 1. apríla 2017, ak tento zákon v § 243i až § 243k neustanovuje inak, exekučné konania začaté pred 1. aprílom 2017 sa dokončia podľa predpisov účinných do 31. marca 2017. Z obsahu spisu je zrejmé, že predmetné exekučné konanie sa začalo momentom doručenia návrhu na vykonanie exekúcie súdu (viď. § 50 ods. 1 EP), čo nastalo dňa 06.03.2020. V zmysle uvedeného sa dané konanie nespravuje podľa ustanovení Exekučného poriadku účinného do 31. marca 2017. V dôsledku toho je nutné aplikovať znenie vyššie citovaného § 202 ods. 4 Exekučného poriadku.

Pre úplnosť však dovolací súd zdôrazňuje, že vo vzťahu k opravným konaniam (teda aj k dovolaciemu konaniu), však zákon vo svojich ustanoveniach neobsahuje žiadne pravidlo, a preto je potrebné vychádzať z princípu okamžitej aplikability procesných noriem, a teda zo znenia ustanovenia § 202 ods. 4 Exekučného poriadku v znení účinnom od 1. apríla 2017 (rovnako aj 1ECdo/14/2018, 2ECdo/24/2018, 3ECdo/26/2017, 4ECdo/23/2017, 5ECdo/10/2017, 6ECdo/16/2018, 7ECdo/3/2017, 8ECdo/17/2017, 1Oboer/2/2019, 2Oboer/3/2018, 3Oboer/18/2018, 4Oboer/37/2017, 5Oboer/25/2018, I. ÚS 259/2018, II. ÚS 185/2018 a III. ÚS 276/2018).

11. Nakoľko dovolania povinného smerujú proti uzneseniam odvolacieho súdu vydaným v exekučnom konaní po 1. apríli 2017, proti ktorým nie sú ex lege prípustné, dovolací súd ich odmietol podľa ustanovenia § 447 písm. c) CSP. V dôsledku neprípustnosti dovolania je vylúčené uskutočnenie meritórneho dovolacieho prieskumu.

12. Odhliadnuc od vyššie uvedeného nosného dôvodu odmietnutia oboch dovolaní povinného, dovolací súd pre úplnosť dodáva, že § 429 ods. 1 CSP stanovuje povinnosť, aby bol dovolateľ v dovolacom konaní zastúpený advokátom, pričom dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Výnimku predstavuje druhý odsek uvedeného ustanovenia. Súd je z úradnej povinnosti zaviazaný skúmať splnenie tejto podmienky, pričom bez jej splnenia nie je možné v dovolacom konaní pokračovať. Z obsahu spisu vyplýva, že súd prvej inštancie výzvou zo dňa 30.11.2022 poučil dovolateľa o povinnosti podľa § 429 CSP

a aj o následkoch, ktoré nastanú pri jej nesplnení. V odpovedi na výzvu dovolateľ uviedol, že dňa 05.11.2022 a opätovne dňa 19.12.2022, požiadal Centrum právnej pomoci o pridelenie advokáta, čo samotné však nepreukazuje splnenie predmetnej povinnosti.

Dovolací súd konštatuje, že obe dovolaním napadnuté rozhodnutia odvolacieho súdu boli dovolateľovi doručené dňa 05.09.2022, z čoho vyplýva, že dovolateľ mal objektívnu možnosť požiadať Centrum právnej pomoci o pridelenie advokáta v dostatočnom časovom predstihu pred uplynutím lehoty na podanie dovolania. Sám dovolateľ uviedol, že: „Podľa poučenia súdom som požiadal Centrum právnej pomoci o poskytnutie právnej pomoci.“ Je teda zrejmé, že dovolateľ bol poučený o možnosti požiadať Centrum právnej pomoci o pridelenie advokáta a mal dostatok času tak urobiť. Skutočnosť, že dovolateľ požiadal o pridelenie advokáta prvýkrát až dňa 05.11.2022 (ku koncu lehoty na podanie dovolania, ktorá skončila v pondelok 7.11.2022), ide k tiazii dovolateľa. Nesplnenie podmienky stanovenej v § 429 CSP vedie vždy k odmietnutiu dovolania (§ 447 písm. e/ CSP) bez možnosti meritórneho prieskumu danej veci. V dovolacom konaní musí byť dovolateľ zastúpený advokátom. Ak obligatórnou náležitosťou dovolania je podľa § 429 ods. 1 CSP jeho spísanie advokátom, je potom logické, že nedostatok tejto podmienky možno odstrániť len v lehote na podanie dovolania, keďže ide o podmienku, ktorá musí byť splnená už pri jeho podaní (IV. ÚS 489/2018).

13. O trovách dovolacieho konania rozhodol dovolací súd podľa § 451 ods. 3 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP. Oprávnenému ako procesne úspešnému účastníkovi náhradu trov v dovolacom konaní nepriznal, keďže mu žiadne trovy nevznikli (R 72/2018).

14. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.